

Debesuotas, lis.
Saulė teka 6:15, leidžiasi 5:52

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Spalis-October 27 d., 1970 m.

Kaina 10c

253

NIXONAS PRIĖMĖ RUMUNIJOS PREZIDENTĄ

RUDIS TARĖSI SU AMERIKOS AMBASADOS PAREIGŪNAIS

Norėjo išsiaiškinti, ar JAV įsileistų nuo rusų pabėgusius lietuvius Brazinskus

Inž. Antanas J. Rudis, pasitaręs su turkų valdžios pareigūnais ir parlamentarais ir įsitikinęs, kad turkai laikysis teismo nutarimo ir neišduos Prano ir Algirdo Brazinskių sovietų valdžiai, nutarė pasiteirauti pas atsakingus Amerikos pareigūnus, ar Brazinska negalėtų gauti JAV vizą ir įvažiuoti į Ameriką. Rudis buvo įsitikinęs, kad Brazinskas būtų saugiausia ir geriausia apsigyventi Amerikoje. Ponas Rudis užėjo į Amerikos ambasadą Ankaroje ir panorą išsikalbėti su p. Morris Draper, kuris yra ambasados politinių klausimų patarėjas. Brazinskas buvo pripažintąs tremtinių teisės, bet niekam ne paslaptis, kad jų byloje svarbu vaidmenį vaidina ir politiniai motyvai. Iš viso, kiekvienas iš sovietų Rusijos pabėgęs tremtinys susiduria su politine pabėgimo problema. Rusai kiekvieną pabėgusį žmogų skaito kriminalistu, todėl teismui ir politikam reikia spręsti, kokios vertės yra sovietų valdžios atstovų kaltinimai.

— Man būtų įdomu patirti Jūsų nuomonę, koks bus tolimesnis Brazinskių bylos likimas, — pradėjo pasikalbėjimą su Amerikos ambasados patarėju ponu Draper inžinierius p. Rudis. — Žinote Amerikoje yra didaka lietuvių kolonija. Brazinska yra lietuviai, todėl Amerikos lietuviams labai rūpi patirti, koks bus tolimesnis nuo rusų pabėgusių lietuvių likimas. Jums yra žinoma turkų pažiūra į panašius tremtinius ir koks likimas galėtų laukti Brazinskių.

— Susidomėjimas Brazinskais labai didelis, nes paskutiniu metu lietuvių pagrobimai labai padažnėjo, — pradėjo pasikalbėjimą ambasados patarėjas Draper. — Paskutiniiais mėnesiais Turkijos kaimynystėje gana dažnai vyko lietuvių pagrobimai. Bet tai buvo pirmas atsitikimas, kiek aš prisimenu, kad buvo įvelta sovietų lietuvių.

— Kiek tai liečia šią ambasadą, tai mes nieko nedarame. Sovietų lietuvių nusileido turkų teritorijoje. Tai yra grynai turkų reikalas. Kiek man žinoma, ambasada nesimė jokio žingsnio, nes šis incidentas ambasados neličia, nei tiesioginiai, nei netiesioginiai. Mes tikrai atidžiai sekame incidentą ir skaitome spaudą, kuri gana plačiai apie viską informuoja.

— Ar iki šio meto niekas iš JAV — nei jokia organizacija ar paskiri asmenys — nesikreipė į jus ir neprašė platesnių žinių apie šį visą reikalą.

— Kiek man žinoma, tuo tarpu dar niekas neprašė jokios intervencijos, — atsakė patarėjas Draper.

— Aš esu amerikietis, gimęs Chicagoje, bet esu lietuvių kilmės. Mano tėvai buvo lietuviai. Aš kalbu lietuviškai. Galėčiau būti naudingas ne tik turkams, bet ir amerikiečiams, kurie domisi jų likimu. Patyriau, kad jiems pripažintos tremtinių teisės ir jie pripažinti laisvais žmonėmis, bet kiek man žinoma, jie vis dėlto dar yra turkų globoje. Ar aš teisingai tai supratau? — paklausė p. Rudis.

— Aš taip pat supratau dabartinę jų padėtį. Tuo tarpu niekas, išskyrus turkų valdžios atstovus, su jais nepasimatė.

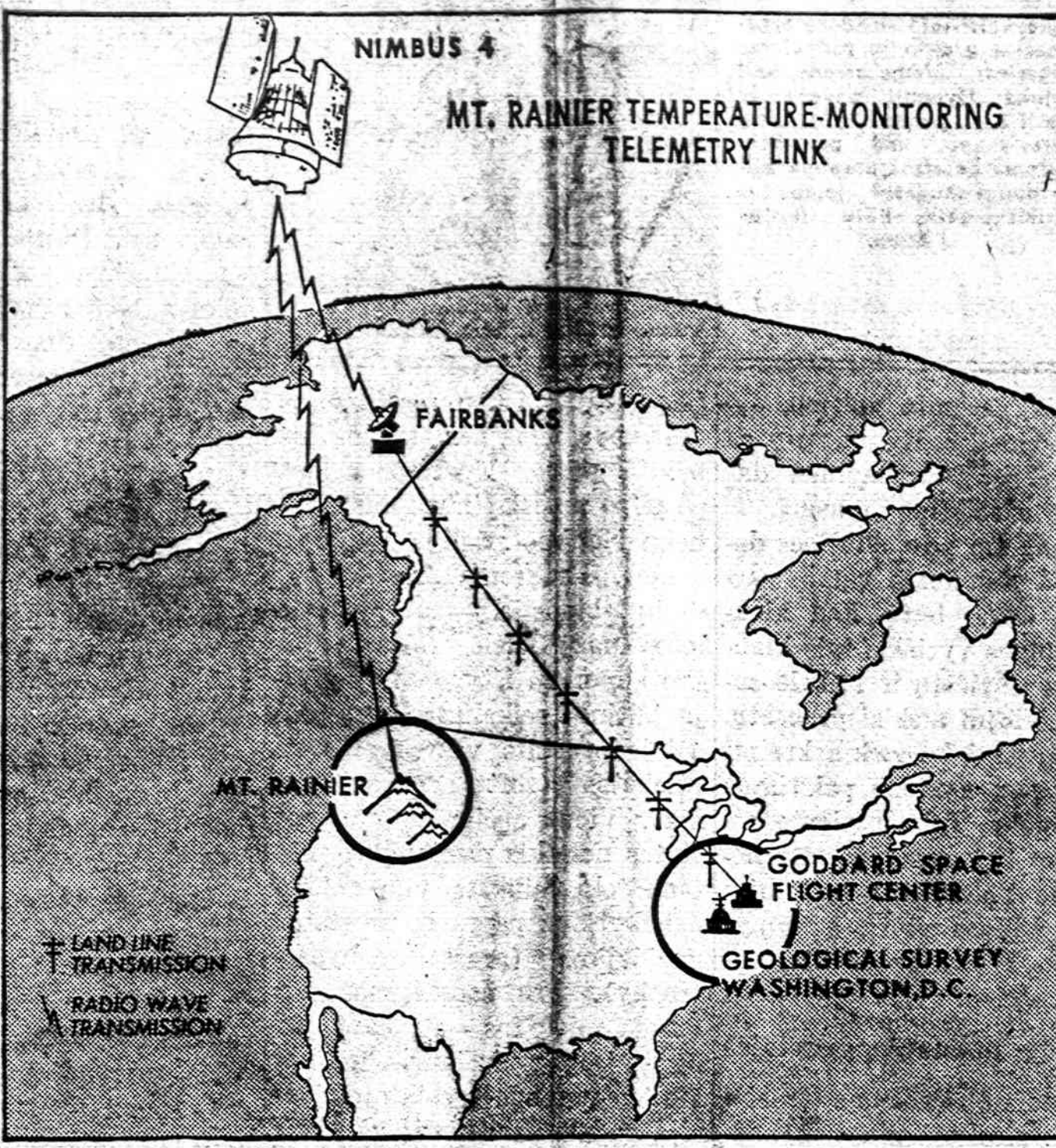
— Kaip jūs vertinate turkų teismo sprendimą, kuris paleido atskridusius lietuvius? — toliau paklausė p. Rudis. — Turkų teismams nemato jokio kriminalinio motyvo lietuvių pasiryzime pabėgti. Šis lietuvių pagrobimas skiriasi nuo kitų pagrobimų. Kaip jums atrodo šiuo reikalu padarytas turkų teismo nutarimas?

— Nesu tiksliai susipažinęs su turkų įstatymais, — pareiškė p. Draper. — Kaip ten bebūtų, čia yra turkų įstatymai ir patys turkai tuos įstatymus taiko. Turkų teismams jau turi pakenkama precedentų. Žmonės, kurie turi žinių apie šiuos reikalus, man pasakoja, kad tokio sprendimo buvo galima laukti.

— Jeigu Brazinskas būtų reikalinga kokia pagalba, — toliau paklausė p. Rudis, — ar ambasada sutiktų patarnauti? Jeigu, sakykim, koks nors jų giminių ar draugai norėtų atvažiuoti ir su jais pasimatyti, ar ambasada jiems padėtų?

— Sunku atsakyti į šį klausimą, nes jis hipotetinis, — atsakė p. Draper. — Kai bus padarytas konkretus žingsnis, tai tada jį spėsime, — baigė pasikalbėjimą p. Rudis.

— Nesu tiksliai susipažinęs su turkų įstatymais, — pareiškė p. Draper. — Kaip ten bebūtų, čia yra turkų įstatymai ir patys turkai tuos įstatymus taiko. Turkų teismams jau turi pakenkama precedentų. Žmonės, kurie turi žinių apie šiuos reikalus, man pasakoja, kad tokio sprendimo buvo galima laukti.

Zemės satelitas Nimbus 4, skrendas 680 mylių aukštumoje, praneša apie temperatūros pokyčius. Rainier kalno temperatūra pranešama Nimbus 4-tam, o iš ten tuojau užregistruojama Fairbanks oro stotyje. Iš Fairbanks temperatūra tuojau pranešama į erdvių skridimo ir geologijos stotį Washington, D. C.

EGIPTAS PRATĖSIAS PALIAUBAS

Nebereikalausius, kad Izraelis tuoj pradėtų tartis su dr. Jarringu

KAIRAS. — Kaip New York Times praneša, Jungtinė Arabų Respublika (Egiptas) esanti pasirodusi pratesti paliaubas dvi mėnesiams. Vadinas, susilaikyti nuo karo veiksmų prieš Izraelį Suez kanalo srityje. Autoritetingas Al Ahram laikraštis pirmame puslapyje išspausdino ilgą savo korespondento pranešimą iš Jungtinių Tautų. Pranešime pažymima, kad Kairas nesą pritaręs pratešimui paliaubų dvi mėnesiams.

Atrodo, lyg Egiptas yra pakeitęs savo ankstesnį nusistatymą, kad jis po lapkričio 5 d. (tada baigsis sutartas 90 dienų paliaubų terminas) nebepretens paliaubas, jei Izraelis tuoj nepradės taikos pasitarimų su Jungtinių Tautų paskirtu tarpininku, dr. Gunner V. Jarringu. Dabar, kaip matyti iš minėto pranešimo, Egiptas reikalauja tik, kad Izraelis pratestų paliaubų metu pradėtų tartis su dr. Jarringu dėl taikos sąlygų.

Kaip žinia, po paskelbimo pirmųjų paliaubų rugpjūčio 25 d. Izraelio atstovai tik vieną kartą buvo susitikę dr. Jarringu, kurio misiją jie pradėjo boikotuoti, pareikšdami, kad Egiptas nesilaikys paliaubų sutarties. Esą, jis padidinęs raketas įrengimus ir visą laiką stiprinąs frontą prie Suez kanalo.

Premjerė Golda Meir trečią dieną Jungtinių Tautų asamblėjoje pasakė kalbą, kurioje pabrėžė, kad Izraelis neatnaujins pasitarimų su dr. Jarringu, kol Egiptas nepašalins karo pabūkly, kurie prie Suez kanalo buvo atgabenti po paliaubų sutarties įsigaliojimo.

Izraelio karo žvalgyba ką tik paskelbė, kad Egiptas ir Sovietų Sąjunga įrengė prie Suez kanalo pačią moderniausią raketų sistemą. Generalas Aharon Yariv teigia, kad prie Suez kanalo esą įrengta tarp 500 ir 600 stovų balistiniams sviediniams leisti. Ir tie stovai būvę įrengti po paliaubų sutarties įsigaliojimo.

Prieš dvi savaites Egipto užsienio reikalų ministeris griežtai pareiškė, kad Egiptas jokiu būdu nesutiks ištraukti iš kanalo zonos nė vieno balistinio sviedinio. Panašiai pasisakė ir naujasis prezidentas Anwar El-Sadat.

Nežiūrint tų griežtų pasisakymų iš abiejų pusių, vis dėlto atrodo, kad paliaubos bus atnaujintos ir po lapkričio 5 d. Kaip atrodo, tiek Egiptas, tiek Izraelis stengiasi, susilaikyti nuo karo veiksmų, kurie sudarytų didelį pavojų Vidurio Rytams, o gal ir viso pasaulio taikai.

WASHINGTONAS. — Darbo departamentas skelbia, jog nedarbas daugiausia yra palietęs didžiųjų miestų tas dalis, kur gyvena mažiau pasiturį žmonių. Ten nedarbas esąs vienu trečdaliu didesnis.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• Clevelande įvyko JAV LB tarybos posėdis, kuriam frontininkai primetė savo valią. Tarybos pirmininku išrinktas Vytautas Kamantas, o prezidentu sudaryti pavesas Dr. Volertui. Tarybon išrinkti Dr. Lenkauskas, Dr. Razma, Dr. Vileišis, Dr. Bobelis, Kleiza, Jasaitis ir Dr. Butkus.

• New Yorko Bendruomenės atstovas Vakselis prašė leisti 6 New Yorko bendruomenės atstovams dalyvauti tarybos posėdyje, bet frontininkai nesutiko. Sudaryta komisija visam New Yorko bendruomenės reikalui tyrinėti. Frontininkai norėjo įsileisti tik du atstovus iš New Yorko, kaip jie buvo pradžioje numatę, bet New Yorko balsavo žymiai didesnis lietuvių skaičius, negu frontininkų planuotojai buvo numatę.

• Plačius pranešimus susirinkusiems tarybos nariams padarė Vileišis, Nainys, Dočkus, ir kiti tarybos nariai.

• Sovietų valdžia leido dviem Amerikos konsulams nuvykti į Armeniją ir pasikalbėti su ten laikomais dviem JAV kariuomenės generolais. Amerikos kariai yra atskirti nuo viso pasaulio. Rusai tvirtina, kad Amerikos lietuvių audros metu buvo įkrikęs 12 mylių į sovietų teritoriją.

• Domas Jasaitis praneša, kad jis telefonu kalbėjėsis su adv. H. Armoniene. Ji, kaip Balfio atstovė, turėjo progos pasimatyti su Pranu ir Algirdu Brazinskais. Turkai juos laiko hotelyje.

Riausių nuostoliai

LOS ANGELES. — Amerikos meksikiečių riaušės Los Angeles rytinėje dalyje praeito rugpjūčio 29 d. ir rugsėjo 16 d. nuostolių padaryta už \$1,644,870. Šerifo policijai už tarnybą viršvalandžius ir apsaugos aprangą išmokėta \$1,401,220 ir gaisrininkams \$243,650.

SOVIETŲ VADAI MANO, KAD JAV GALI PRALAUŽTI UŽTVARAS

Rumunijos prezidentas Nicolae Ceausescu labai šiltai priimtas Washingtone

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Nixonas šiandien, pirmadienį, sp. 26 d. labai šiltai priėmė Rumunijos prezidentą Nicolae Ceausescu. Praeitais metais prezidentas Nixonas buvo nuvažiavęs į Rumuniją, kur jis labai šiltai gyventojų buvo sutiktas, o šiandien Baltuose Rūmose ir prezidentūros pievelėje buvo priimtas ir pagerbtas Rumunijos prezidentas.

Occupatio bellica

Tokia yra Federalinės Vokietijos pažiūra į Pabaltijo tautų politinę padėtį.

Pabaltijo vokiečių laikraštis "Baltische Briefe" Nr. 9 rašo, jog ryšium su sutarties tarp Bonnos ir Maskvos pasirašymu, pabaltiečių sluoksniuose, ypač USA, kilo susirūpinimas dėl Federalinės Vokietijos vyriausybės šiuolaikinio ir ateities nusistatymo Pabaltijo valstybių atžvilgiu. Laikraštis patyręs, kad Pabaltiečių taryba, susidedanti iš estų, latvių ir lietuvių atstovų, šiuo klausimu kreipėsi raštu į Vokietijos kanclerį Brandtą. Atsakymas buvęs toks:

"Labai ačiū už Jūsų š. m. liepos 20 raštą, adresuotą kancleriui Brandtui. Raštas buvo perduotas atsakyti Užsienio reikalų ministerijai. Aš galiu jums pranešti, jog Federalinė vyriausybė savo žinomos laikysenos Pabaltijo valstybių atžvilgiu nėra pakeitusi". "Žinoma laikysena" "Baltische Briefe" taip aiškina:

"Šiuo metu paskutinis tikslus Federalinės vyriausybės pasisakymas Pabaltijo valstybių klausimu randamas Vidaus reikalų ministerio 1968 birželio 14 rašte. Jame sakoma, kad Federalinė vyriausybė tvirtai laikosi savo nusistatymo, kurį ji 1951 rugpjūčio 3 pranešė IRO (Tarpautinei pabėgėlių organizacijai), būtent — Federalinės vyriausybės nuomone Latvijos, Estijos ir Lietuvos atvejais laikytinas "occupatio bellica" (karinė okupacija). Sovietų Sąjungos įvykdyta Pabaltijo valstybių aneksija iki šiol nėra pripažinta ir Federalinė vyriausybė jos taip pat nepripažįsta".

Sovietų laivynas

Prieš 10 metų sovietų karo laivai nedrįsdavo rodytis Šiaurės Atlante, šiandien sovietų admiralitetas didžiūojasi, kad "Sovietų laivyną galima sutikti visose pasaulio okeanų dalyse". o Šiaurės Atlantas pavirto tikra jų treniruotės sritimi.

Sovietų laivynas pirmąjį bandymą Šiaurės Atlante padarė 1961 metais su 8 karo laivais ir 4 povandeniniais bei būriu pagalbinio laivų, o sekančiais metais pakartojo jau su 20 povandeninių, didesniomis jėgomis ir dešimtimis karinių lietuvių.

Nikita Chruščiovas 1962 metais jau bandė Amerikos ponesėje, Kuboje, įsteigti savo atominio sviedinio bazę, bet prezidentui Kennedy sukėlus Amerikos Atlanto laivyną, sovietai su gėda atsitraukė, pasizadėdami, kad toks nužeminimas nebepasikartosios. Kremlius įsakovė viršvalandžius ir apsaugos aprangą išmokėta \$1,401,220 ir gaisrininkams \$243,650.

Sovietų valdžia bandė paversti Rumuniją, kaip ji pavergė Vengriją, Čekoslovakiją ir visą eilę kitų valstybių. Rumunija tebeprisklause Varšuvos paktui, bet rumunai neleidžia rusams nustatyti Rumunijos vidaus ir užsienio politikos. Rusai ėmėsi visų priemonių Rumunijos gyventojams ir kompartijai palaužti, bet prezidentas Ceausescu ir visa eilė atsakingų pareigūnų atsisakė rusų klausyti.

Pirmiausia rumunai pareikalavo, kad rusai mokėtų už išvežimą aliejų ir kitas rumunų gėrybes, bet rusai nepajėgė to padaryti. Tada rumunai nutarė neklausyti rusų primestam rumunų ūkiui patvarkymų. Rusai norėjo, kad rumunai testėtų javus ir gamintų žibala, bet rumunai padoro turėti kraštui reikalingą pramonę ir nutarė užmegzti prekybą su vakaru Europa ir JAV.

Praeitais metais prezidentas Nixonas, nekreipdamas dėmesio į sovietų įspėjimus, užsuko į Rumuniją, pasitarė su prezidentu Ceausescu ir kitais rumunų vyriausybės atstovais. Prezidentą Nixoną labai nuosirdžiai sveikino didžiausios rumunų minios.

Rusai taip pat nenorėjo, kad rumunų prezidentas Ceausescu vyktų į Washingtoną ir tartųsi ūkio ir prekybos reikalais, bet jis atvyko į Washingtoną, gražiai buvo priimtas ir pradėjo pasitarimus dėl Amerikos ir rumunų prekybos.

Pašte sprogo bomba

WASHINGTONAS. — Konvenerio juosta nešamų paketų eilėje sprogo viename pakete paslėptai bombai, buvo oro sukurti mērbiokštās arti pasitaikęs tarnautojas, bet nesužeistas.

FBI stengiasi susekti, kas tą paketą siuntė. Pora minučių po sprogo kažkas paštu patelefono, kad bomba sprogs po 4 minučių, bet ji sprogo 6 minutėmis anksčiau.

"Kristaus" neįleido

NEW YORKAS. — New Yorko miesto policija ir Jungtinių Tautų sargyba nuvarė nuo JT rūmų durų vyrą, kuris pasisakė esąs "Jėzus Kristus" ir būtinai norėjo įsiveržti vidun. "Kristus" buvo tiek stiprus, kad jam suvaldyti prireikė 10 policininkų ir sargybinių.

Jis nebuvo areštuotas, tad liko nepatirta ar turėjo kitą vardą. — Jaunas Texas lakūnas keilioms minutėms prieš nelaimę įsėjo katalikų ir metodistų bažnyčias, kad jos nesimaišytų jo lietuviui po kojomis. Jis patarė žmonėms išeiti iš bažnyčių. Netrukus buvo nugriautas vienos bažnyčios bokštas.

Po sovietų užsienio ministerio kalbos Jungtinėse Tautose susidarė įspūdis, kad Egipto-Izraelio taikos derybos vargu bus pradėtos.

Iš Sovietų Sąjungos pabėgęs Pranas Brazinskas, Brazinsko žmona ir į Turkiją pabėgęs jo sūnus Algirdas. Fotografija imta prieš bėgimą iš Sovietų Sąjungos. Ją paėmė iš Turkijoje leidžiamo laikraščio "Daily News".

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

NEVĖZINIO PROSTATOS PADIDĖJIMO TVARKYMAS

Tvarkymasis su prostata dar prieš joje negerumams atsirandant — didžiausios geresnės sveikatos.

Mediciniškas patarimas

Padažnėjęs naktį šlapinimasis (nocturia) esti viena pirmųjų priežasčių, dėl kurių bendros praktikos gydytojas siūnia li-gonij ištyrimui pas šlapimo ta-ky žinovą — urologą. Urologas Hans H. Zinsser, dirbančio Co-lumbijos universitete (New York City) tvirtinimu, retai esti rei-kalanga prašalinti prostatą dėl padažnėjusio naktį šlapinimosi, nebent tas dažnumas trukdytų žmogui miegoti.

Žinokime, kad ne viena pro-stata — jos padidėjimas (hyper-trophy) gali būti kaltas dėl pa-dažnėjusio šlapinimosi nakti-mis. Vidaus ligų gydytojas ži-no, kad prasidedantis širdies veiklos nepakankamumas (im-pending cardiac failure), cukra-ligė ir šlapimą varančių vaistų (diuretics) vartojimas padaž-nina šlapinimąsi, naktimis. At-siminkim, kad sutrikdyti šla-pinimosi pajėgumą gali sekan-tieji trejopi vaistai: 1. Prieš aler-giją — šienligę vaistai (antihis-taminai). 2. Raminantieji vais-tai (tranquilizatoriai). 3. Ma-zinantieji senesnio žmogaus ran-kų — kūno drėbinamą — Par-kinsono ligoj vaistai (artane)...

Taigi, žinokim ir nepamirš-kim, kad dažnas šlapinimasis naktimis nebūtinai reiškia pro-statinės liaukos padidėjimą ir dėl to apturimą nepilną šlapimo

išleidimą iš pūslės. Tada, ži-noma, prisieina dažniau tuštinti šlapimo pūslę: ji greičiau prisipildo prieš tai nepilnai išsiu-tinus: jos talpa sumažėja. Tik visas kitas dažno naktimis šla-pinimosi priežastis susekus ir jas prašalinus, prisieina kreip-tis pas urologą dėl vis tebesikar-tojančio padažnėjusio šlapinimo-si tiek dieną, tiek naktį. Tą vi-si lietuviai — tiek gydytojai, tiek pacientai žinokim, ir pa-gal tas žinias savo veiklą ir gy-venimą bei gydymąsi tvarkykim. Matom, kad kartais su šlapimo takų negerumu prisieina tiesiai eiti pas vidaus ligų gydytoją ar savo šeimos daktarą.

Operuoti prostatą, ar dar palaukt

Esti labai aiškiu prostatos pa-kitimui — tada neatidėliojant operacija patariama. Ne dėl kiekvieno prostatos sunegalavi-mo operacija daroma. Reikia būti mediciniškai faktais užti-krintam, kad operaciją atidėtu-mas neapsunkintų paciento sveika-tos. Ar galima saugiai atidėti prostatos operaciją, gydytojas nusprendžia tik du dalykus at-likęs: 1. Nuodugnią mediciniš-ką istoriją surašęs, 2. Reikia-mai pacientą ištyręs. Tuos dar-bus atliekant, kreipiama dėme-sys į sekancius reiškinis: 1. Kraujo šlapime pasirodymą. 2.

Ohio valstijoje susidarę orga-nizacija greitkelių rodyklėmis pagerinti. Jiems atrodo, kad galima išvengti pavojų ir įvesti kelis pagerinimus. Ohio vyrai mano, kad pavojus ma-toma geležinė apsauga bū-ty daug saugesnė, jeigu jos atsiklės galas būtų įleistas į žemę.

Naktimis paciento dusimą — oro negavimą. 3. Rytais varymą šlapintis. 4. Nusišlapinus dar šlapimo užsilikimo jausmą. 5. Nusišlapinimo į dvi stiklines da-vinius. 6. Bet kokių vaistų var-tojimą. Gerai būtų, kad kiekvienas augęs vyriškis tais kla-usimais apsišviestų ir reikale sa-vam gydytojui aiškiai praneštų. Kai žinosis į ką reikia kreipti dėmesį, tada ryškiau pakitimus pastebėsime. Toks paciento at-sisėmimas link savo prostatos, ne-galavimo palengvins gydytojui nustatyti ligos stovį, sutapsys jam laiką ir įgalins paskirti tin-kamą gydymą.

Šitaip tiria prostatiką gydytojas

Gydytojas, tirdamas prosta-tiką (physical examination), ap-čiupinėja jo kepenis, apatinę pi-lvo dalį, apžiūri ar neturima trū-kio. Kartas šlapimo pūslę esti įpinta į trūkio (hernijos) maišą. Nuodugniai iširiama išeinama-jį žarna (rectal examination). Čia neužtenka vien pirštu pa-tyrinėti, bet reikia ir instrumentu — proctoscopusu tą žarnos da-lį apžiūrėti būtinai. Nuodugniai apžiūrinama išorinės tos žarnos dalys ir pati prostata su jos prie-dais (seminal vesicles) išstima-ta. Gydytojas nusipaiso prosta-tos būdingumas: judrumą — paslankumą, simetriškumą, kon-sistenciją. Tai liauka turi vi-duryje ją į dvi dalis dalinantį r-avekį — jis turi būti laisvas nuo priaugimo — aplinkiniai audiniai prisipildymo. Tas at-liekama gydytojo kabinete. Prisieina tolimesniai tyrimui paguldyti pacientas ligoninėn Ligoninėn pasiguldęs prosta-

tiką gydytojas su instrumentu cystoscopusu įeina per šlapimo ka-nalą į pūslę. Nustatoma kiek po pilno nusišlapinimo dar užsi-lieka šlapimo pūslėje (residual urine). Padaroma prostatos au-dinių biopsija — atgnybiama labai maža dalelė prostatos mi-kroskopiniam ištyrimui. Biopsi-vam gydytojui aiškiai praneštų. Tada gydytojas pūslę gali būti minkštas (soft adenocarcinoma). Vieni apčiupinėjimu pro-statos nereikia pasitenkinti, nes tada tokį minkštą vėžį galima palaikyti už paprastą prostatos padidėjimą (prostatic hyper-trophy). Tas padidėjimas esti visada minkštas — tiriant su pirštu taip ir jaučiamas. Bet ko-kius nelygumus prostate biop-sija padeda išaiškinti: gali būti prostatos kraujagyslių užsikimšimai kraujo krešuliais (areas of infarction). Taip dėl kraujagyslių užsikimšimo pakitoši prostata greit, palyginti, gyja: tada prostata ima trauktis — mažėti, tuo prasišalina buvęs šla-pimo susilaikymas, nes šlapimo takai pasiluosuoja be operaci-jos gana žymiam laipsnyje.

Kokius laboratorinius tyrimus prostatikui atliekama

Ligoninė paguldytas prosta-tikas nuodugniai išstiriamas, nors ir neoperuojamas visada. Tai užtikrina didesnę saugumą, kad nebūtų nieko pavojingo ne-palikta nesusekus. Padaroma pilnas kraujo vaizdas (complete blood count, trumpai: CBC); cukraus kiekis kraujyje, imant ant tuščios kraują; kreatinimo kiekis (creatinine); kraujyje azotinių medžiagų kiekis (blood urea nitrogen, trumpai BUN); šlapimo rūgštis uric acid) kiekis; nustatoma prieš ti-riant prostatą taip vadinamas acid phosphatase kiekis) jei po tyrimo tirsime kraują — jos me-džiagos bus padaugėję vien dėl prostatos paminkymo — pama-sažavimo). Atliekama į veną su-leidus kontrastinių X-Ray spin-duliams medžiagų inkstų ir šla-pimo takų persvietimas (intra-venous pyelogram, trumpai IVP), nufotografuojant ir po nusišlapinimo. Dar nustatoma taip vadinamas (Two-hour split sample PSP Test. Taip pat su-žinoma šlapimo tekėjimo greitis (urinary flow rate).

Ženkla nurodą operacijos reikalingumą

Šeši sekančieji ženklai nuro-do, kad operacija tam pacientui yra būtina: 1. Kai prasideda taip dažnas naktimis šlapinimasis, kad ima trukdyti pacientui miegoti, nesergant širdies liga, neturint cukraligės ir uždegimo (infek-cijos).

2. Apturėjus šlapimo susilai-kymą, ar gresiant šlapimui su-silaikyti — labai silpnai šla-pinantis, nevarojant šlapimo pūslės raumenis atpalaiduojančių vaistų, nesant prostatos infark-to.

3. Kai surandama inkstų dar-bo nepakankamumas, neturint širdies veiklos sutrikdymo.

4. Kai sumažėja šlapimo te-kėjimas žemiau 5 cc per sekun-dę, nesant šlapimo takuose ak-menų, neturint šlapimo takų susiaurėjimo. Tai nustatoma minėtais tyrimais.

5. Kai po nusišlapinimo pasi-lieka pūslėje šlapimo virš 200 cc. Tai turi būti dvejopu būdu nustatoma: 1. katekerizuojant po nusišlapinimo, 2. darant IVP (aprašytas anksčiau tyrimas).

6. Turint šlapimo pūslėje ak-menį, Tas susekama X-Ray ty-rimu ir cistoskopija.

Kas pacientui teikiama vietoj operacijos

Jei pacientas neturi virš mi-nėtų reiškinų — jam nedaroma operacija. Pirmas dalykas to-kiais atvejais pacientui suteik-tinas, tai prašalinti pacientui iš-gąstį. (combat fear). Tokiam pacientui suteikiamas teisingas patarimas. Pirmas ir svarbiau-sias patarimas: operacija nereik-alinga, bent tučiuojau. Dange-lis pacientų žino apie prostatos išėmimo (prostatectomijos) ne-patogumus ir komplikacijas. Jie ima baimintis. Jų baimingumas paveikia šlapimo takus: atsiras-ti gali dažnas šlapinimasis die-ną (jis čia vadinamas angliškai — frequency) ir naktį (čia va-dinama — nocturia). Terminus visi pagyvenusieji išmokite, ta-da inteligentiškai galėsite su sa-vu bei švėtimos tautybės gydy-toju pajėgumo egzaminą: gydy-toju susikalbėti savo ligos rei-ka-le. Tas gydytojas labai pa-lengvins išaiškinti dalyką apsi-švietusiame pacientui. Gydyto-jas bus mažiau sunervintas ir išvargintas — likusią energiją jis sunaudos pacientui gerą da-rydamas. Čia ir prieinam gydy-tojas, nuraminti pacientą be vaistų gali ligoniu labai daug gero suteikti protatos nevėzi-nio padidėjimo (hyperthrophy) atveju. Čia tokiais atvejais ski-riamų vaistų veikimą labai sun-ku įvertinti. Mat, paties paei-

ento nusiramimas veikia tei-giamai į prostatos nevėžinę li-gą. Urologas Zinzer tvirtina, kad jis turėjęs tokių apcien-tų, kurie be vaistų, ar tik ne-veiklius vaistus gavę (tokie vaistai čia placebo vadinami) gerai jaučiasi net penkeris me-tus, turėdami gerybinį prosta-tos padidėjimą.

Reikia patarti pacientui save tvarkytis

Antras labai svarbus paci-entui patarimas, jo prostatą ne-operuojant yra jam išaiškini-mas, kad didelis šlapimo kiekis gresia staigiai galimam atsiras-ti šlapimo pūslės susilpimui (sudden bladder recompensa-tion). Už tai pacientui turi bū-ti įsakytas šlapintis bet kur, tik jokiū būdu nelaikyti šlapimo ta-da, kai jis pajunta norą šla-pintis. Užtai reikia tokiems pa-cientams sumažinti skysčių kie-kį vakarais. Po vakarienes pie-tų negerti kavos ir alkoholio. Čia gydytojai pataria gerti tik ne-daug. Šis skyrius visiems pa-gyvenusiems lietuviams nuošir-džiai pataria apsieiti be alko-ho-

linių gėrimų, ypač prostatikai jo turėti vengti. Nuo alaus jie turi būti į kita gatvę puse. Parkinsonikams duodamų vais-tų, ir skrandžio negerumus tvarkančių medikamentų taip pat šlapimą varančiųjų vaistų visada prostatikai turi vengti. Tai vis šlapimo pūslėje sutel-kiantieji dalykai. O prostatikas turi kuo mažiau kiekvienu mo-mentu šlapimo savo šlapimo pūslėje užlaikyti; jis turi jį ša-linti kaip begalždamas. Tada jis nesusilaikys šlapinimo susilaik-y-mo.

Išvada. Švieskims pro-statos negerumų srityje visi pa-gyvenusieji žmonės. Vieni ki-tiems patarkime čia surašytus dalykus, Juos mintinai išmoki-mė. Tada turėsime laiminges-nes dienas senatvėje. Turi liau-tis mūsų tarpe kancios visų se-nelių, apturimos dėl nežinojimo jos visos turi išnykti. Sekan-tį kartą daugiau tuo reikalu. Pasiskaityti. Sandoz Panora-ma, Vol. 8, No. 4, June 1970.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIESE"

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus lai-kus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko para-sytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pa-žinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakoji-mas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išveivų švie-suolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amė-rikoš Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIESE" ADMINISTRACIJOJE

1971 Plymouth-Duster

KAINA nuo \$2.313

25 mylias su vienu galionu. Pigus leidimas

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD BUNNER, G T X, FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Today a single girl needs more than just a closet full of clothes to call her own.

Like a closet full of single ladies for success. But that's not the way. If you're one of those women who doesn't want to get married, at least not right away, you know what we mean. You want to live a little first. You want to kick up your heels, see a little of the world before you settle down. Then, because you're you, you still want security.

That's where U.S. Savings Bonds come in. Bonds are a secure way to save. And you don't have to be making a fortune to save them. You can get started with just a few dollars a payday when you join the Payroll Savings Plan where you work.

And new Bonds pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year; thereafter 5.00% to maturity). That's the highest rate ever.

Who knows, the money you save might just come in handy when you fall in love and marry that guy who hasn't made his first million yet.

Buy Bonds in America.

NAUJIESE

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

PAMINĖTA BIRŽŲ GIMNAZIJA

(Tęsinys)

Laikė vakarienės su šaltais ir šiltais užkandžiais, su kava ir pyragaičiais, puikiai su skoniu Malioriaus paruoštos, o taipgi su įvairiais gerimais, parūpintais rengimo komisijos, vyko sveikinimai raštu ir žodžiu. Sveikinimus raštu perskaitė Biržų klubo pirmininkas Angelas Matūšas.

Raštu sveikino: Lietuvos general. konsulas dr. P. Daužvardis, Chicago, Ill., šiais žodžiais: "Biržų klubą ir Biržų gimnazijos mokytojus ir auklėtinius širdingai sveikinu ir viso geriausio jiems linkiu".

Teis. Jonas Kutra, Santa Monica, Calif., telegrama: "Brangūs Biržiečiai! Labai apgailestauju, kad dėl tolimo kelio negaliu būti kartu su Jumis, bet savo mintimis ir sėkmės linkėjimais esu visada su Jumis. Kuo nuširdžiausiai sveikinu taip gausiai susirinkusius pagerbti mūsų buvusius mokytojus — auklėtojus, kurių taip mažai gyvų beliko mūsų tarpe: vieni mirė savo mirtimi, o kiti buvo žiauraus okupanto išgabenti į Sibirą ir ten jų kaulai išsijusi. Lenkiamė galvas prieš juos."

Jei ne mūsų krašte besitęsianti okupacija, tikriausiai šią sukaktį iškilmingai minėtume pačiuose Biržuose. Deja, mūsų kraštas pavergtas ir visai naikinamas. Minėdami šią sukaktį ir mes biržiečiai, sutvirtinkime savo ryžtą prisidėti prie Gedimino ir Radvilų pilių išlaisvinimo, kas savo darbu,

kas auka, kas kitokią būdais. Tautos Fondas, Lietuvių Fondas, Balfas ir kitos organizacijos laukia mūsų paramos.

Geros tad kloties Jums visiems!

Alfa Budriūnaitė — Paziūrienė, Anaheim, Calif., šiais žodžiais: "Malonūs Biržiečiai! Noriu išreikšti Jums visiems nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimus. Tegu smagūs prisiminimai iš anų gimnazijoje praleistų laikų laisvoje Lietuvoje sujungia mus visus bendriems Tėvynės laisvinimo darbams."

Mažo širdis su Jumis". Inž. Paulius Varis - Variakojis, Santa Monica, Calif., telegrama: "Sveikinu visus mieles biržiečius ir kartu su visu būriu noriu sušukti garsų valio Biržų gimnazijai ir visiems biržiečiams. Būkit sveiki ir drūti!"

Kun. Valdemaras Cukuras, Pomfret, Conn., šiais žodžiais: "Visiems biržiečiams ilgiausių ir laimingiausių metų! Daug sėkmės ir džiaugsmo jubiliejų švenčiant!"

Jonas Dambaras, Toronto, Canada, su auka \$5.00

Kun. Benvenutas (buv. Juilijus) Ramanauskas, pranciškonas iš New York.

Stasys Briedis ir Gabrielius Micevičius, Chicago, Ill. iš li-goninių.

Poetas Leonardas Žitkevičius, New York, vietoj sveikinimo, prisuntė tris supompuotus eilėraščius, iš kurių vienas taip byloja:

Biržų Gimnazijos 50-ties metų jubiliejaus paminėjimui suvažiavusių Biržų gimnazijos auklėtinių bendras vaizdas.

Buvau aš Biržų gimnazistas Ir tebesu lig šių dienų. Tariaus gyvenimą pažįstas, Bet nežinau, kur gyvenu. Neišsineriaiu iš Agluonos Tik išsineriaiu iš savęs: Užkonservuotas kaimo kluonuos, Plaukau po didmiesčio gatves.

Per spaudą ("Naujienos", 1970. X. 1 ir 2, Nr. 231-32) sveikino mieluosius kaimynėlius biržiečius, ten tą kilnųjį jubiliejų Chicagoje švenčiančius, linkėdamas geriausios kloties visiems, visiems, kur kas būtų, biržiečiams "palaidų pabirų" autorius Jurgis Jašinskas, Boston, Mas., savo straipsnyje "Palaidų Prisiminimų Pabiros".

Ilgėniu žodžiu sveikino skulptorius dailininkas J. Dągys, Toronto, Canada.

Laikė sveikinimų salėje reikėsi snabždėsys ir toliau esantieji ne viską pajėgė nugirsti. Aišku, kad susitikus po tiekos nesimatymo metų, negi buvo galima išverti, kad ir ty-lomis nesišnibždėjus.

Reikšmingai ir rimtai Biržų gimnazijos jubiliejaus paminėjimui buvo gerai pasiruošta. Biržų gimnazijos auklėtiniams buvo sudaryta reta proga po daugelio nesimatymo metų susitikti, pabendrauti. Suvažiavimo metu vyravo jauki, maloni nuotaika ir subuvimas praėjo šiltai, entuziastingai. Pasireiškė dėkingumas kultūriniam Biržų klubui, ypač jo rengimo komisijai, kurioje nuo pat pradžios iki galo nuoširdžiai ir sklandžiai dirbo Jonas Jukobonis, Kazys Mačiūkas, Petras Bružas, dr. Daina Variakojytė - Fricke, Jokūbas Kregždė, vadovaujant Biržų klubo pirmininkui Angelui Matūšui.

Sekandį dieną, sekmadienį, spalio 4 d., šia proga Lietuvos Ev. Reformatų bažnyčioje, Chicago, 5230 So. Artesian Ave., buvo atlaikytos pamaldos Biržų gimnazijos jubiliejaus paminėjimui! Pamaldas pravedė ir pritaikytą pamokslą pasakė Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčios general. superintendantas kun. Stasys Neimanas. Pamaldose, be eika-giškių, dalyvavo visi iš toliau atvykę į gimnazijos minėjimą auklėtiniai reformatai. Po pamaldų parapijos salėje, įvyko jausmų pabendravimas prie puošniai ir skaniai Moterų Dijos padengtų stalų. Malonų pobūvį pravedė kolegijos prezidentas Motiejus Tamulėnas, jr., Racine Wis.

Švenčiant Biržų gimnazijos jubiliejų buvo sustiprinta vie-

Infekcija

Rašo Murray C. Brown, M. D. Chicago's sveikatos komisijonierius

Visai aplinkai esant pilnai įvairiausių mikrobu, bakterijų, gerų virusų ir t. t., stebėtis tenka, kad dar tiek daug žmonių išlieka sveiki. Taip yra įvairių apsaugojimo priemonių dėka. Bakterijos ar virusai, patekę į akis ar burną paprastai žūsta nuo chemikalų, vadinamo lyzozymo, randamo asarose ir seilėse.

Jei germai yra nuryjami greičiau negu seilės spėja juos užmušti, skilvyje juos pasitinka dar stipresni antiseptikai ir ger-mams labai retai tepavyksta pasiekti dvylikapirštę žarną (duodenum), esančią tuojau už skil-vio.

Išsiopius ar įsidrėskus, apsaugos mechanizmas kūno odoje

ningumo dvasia, išgyta vienin-giams žygiams naujo įkvėpimo ir ryžto kovai už trokštamą Lietuvai laisvę. Vykdamas pa-grindinius tautinius uždavi-nius, visi turime būti solida-rūs, neprivalome palžinti, bet atkakliai siekti tikslo: visur ginti Lietuvos reikalus ir dir-bti brangios tėvynės labui.

Minėjimo rengimo komisija atskaitiniame š. m. spalio mėn. 7 d. posėdyje (iš viso pa-darė 5 posėdžius) išreikšė pa-dėką: Chicago Savings and Loan Association direktorių tarybos pirmininkui Mr. John Pakel, Sr. ir prezidentei Mrs. Philomenai Pakel už duotą su-važiavimui veltui salę; prele-gentams už paskaitas, dekla-muotojams, programos prave-vedėjams, visiems mieliems biržiečiams už atvykimą į mi-nėjimą ir visiems kitiems, kurie venokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie sėkmingo pami-nėjimo.

Biržų klubas, rengdamas minėjimą pelno nesiekė. Ren-gimo komisija, padariusi mi-nėjimo pajamų ir išlaidų apys-kaitas, apsidžiaugė suvedusi galus su mažu likučiu. Komisija peržvelgusi atliktus dar-bus ir sutvarkiusi sąskaitas, sa-vo veiklą užbaigė pareikšda-ma dėkingumą visiems, visiems biržiečiams ir lietuvių spaudai.

(Pabaiga)

Ateinančią žiemą Paryžiaus moterų nešios kupolos išvaizdos kepurės su šalikėliais. Kepurėje prapiautos skylės akims. Viršuje pakuotinėmis nešios kepurės su kvadratinėmis skylutėmis akims, o apačioje prapiautos piligos skylutės, kurios tiks miesto gatvėmis vaikščioti.

OAKLAND, CALIF.

MIRĖ J. SIDAS (SIDZIKAUSKAS)

Spalio 17 d. čia mirė Juozas Sidas (anksčiau — Sidzikauskas). Tai jauniausias iš gausios ir garsios Sidzikauskų šeimos. Mirė sulaukęs 59 m. Oaklande Juozas Sidas gyveno su šeima ir visi jie buvo aktyvūs lietuvių veikloje. Tad liūdna mirties žinia greit apibėgo San Francisco apylinkės lietuvių.

Vienas iš žymiausių San Francisco lietuvių susirinkimų šiais metais buvo Vasario Sešioliktosios minėjimas. Dalyvavo jame ir Juozas Sidas. Kaip ir visada jis buvo mielas pokalbininkas daugeliui jo pažįstamų. Liga nesiskundė, bet kai po keleto mėnesių sveikata ėmė šlubuoti, tai jau buvo nebegalima vėžį išnaikinti.

Pašarvotas Juozas Sidas buvo Oakland mieste — John Cox Piedmont Memorial Chapel. Spalio 19 d. vakare gausus būrys lietuvių susirinko į koply-

yra dar sudėtingesnis. Nuo susi-zeidimo pasidariusio patinimui, kraujas arba limfos į įvykio vietą skubiai pradeda gabenti enzimais, kurie paluosuoja iš kateryliarų baltasias celes. Tos į amebas panašios celes apžioja įsiveržusius svetimus orga-nizmus (bakterijas, virusus) ir suvirškindamos juos sunaikina. Kai infekcija (užkrėtimas) įsi-gali, kaip pavyzdžiui voties ar skaudulio atveju, baltosios celes aplinkui įsimitusių gerų ko-lonijų pastato sienas, neleidma-mos jiems paplisti po visą kū-ną.

Jei kurios bakterijos patenka į kraujo srovę arba limfų ka-nalus, juos sulaiko viena ar dau-gelis mažų limfų nodulių, kurios yra išstatytos "sargybai" visame kūne. Jei jos pačios ir nebe-pajėgia sulaikyti, jos tačiau priešus prilaiko, kol pradeda veikti kitos apsaugos priemonės.

Visų svarbiausia yra, kad kū-nas pats kraujuje gamina savo apsaugą antitoksinius, (antibo-dies) prieš įsiveržėlius. Kiekvie-nas ty antitoksinų yra specifi-niai pagamintas vienai gerų rūšių nukovoti. Tie antitoksi-nai pasilieka ilgesnį laiką ir štai dėko tos pačios rūšies gerų infekcija nebeapsikartoja.

čia atsisveikinti ir rožančių at-kalbėti. Mšios buvo spalio 20 vakare, o kitą dieną, spalio 21, nulydėtas į St. Mary kapinių mauzoliejų. Vėliau laidoti bu-vo išvežtas į Chicago.

Vaclovas Sidzikauskas, dip-lomatas, buvo atskridęs į Oakland prieš pat mirtį ser-gančio brolio aplankyti. Į lai-dotuves iš Chicago buvo at-skridęs brolis Pranas Sidzi-kauskas, sesuo ir kiti giminės. Laidotuvių dalyviai spalio 21 d., iš kapinių buvo pakviesti į Arts svetainę, Oakland mieste, liūdesio pietų. Pranas Sidzi-kauskas prieš pradėdant pie-tuvą jame ir Juozas Sidas. Kaip kaip kas sugėba, malda ar šiaip prisiminimu pagerbti mi-rusįjį.

Be abejo, neskaitlingai San

Francisco lietuvių bendruome-nei Juozas Sidas mirtis yra dide-lis nuostolis. Užuojausta našlei Petronelei, dukrai Margaritai, sūnui Juozui, mirusiojo bro-liams, seserims ir kitiems arti-miesiems.

J. Klauselkis

BULVIŲ AMZIUS

Į Europą bulvės buvo atvežtos Didžiųjų geografinių atradimų epochoje. Savo tėvynėje, Pietų Amerikoje, jos buvo pradėtos auginti XII-XIII a. Taip bent manė mokslininkai.

Tačiau nauji Peru archeolo-gų tyrinėjimai parodė, kad šis populiarus šakniagumbis kur kas senesnis. Limos apylinkėse archeologinė ekspedicija sura-do 3000 metų senumo kapa, ku-riame greta kitų daiktų buvo padėta ir bulvių kerų.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pastikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings All accounts com-pounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVIČIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietu- vos kraštas, miestelių, kaimelių ir dvasiškių išgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIEŖOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIEŖOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

6% 5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakičius 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIEŖOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per
six month, \$6.00 per 3 months. In
other USA localities \$18.00 per year,
\$10.00 per six months, \$5.00 per
three months; Canada \$20.00 per year;
other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose

metams \$20.00

pusei metų \$11.00

trims mėnesiams \$6.00

viename mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:

metams \$18.00

pusei metų \$10.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadienis — iki 12 val.

Jėzuitas Vaišys šaukiasi Muravjovo

Chicago jėzuitai leidžia religinės ir tautinės kultūros mėnesinį žurnalą, kuris vadinasi „Laiškai lietuviams“. Jėzuitai yra daug drąsesni ir savarankiškesni, negu marijonai, jie kartais paliečia tokias problemas, į kurias marijonai ir pažūrėti bijo. Jeigu jie nebūtų labai jau hipiškai kai kurių gyvenimo problemų aiškinę, tai „L. L.“ skaitytojų skaičius būtų augęs, bet dabar daugelis tikinčiųjų šio žurnalo vengia.

Dabartinis „Laiškai lietuviams“ redaktorius tėvas Vaišys labai apgailestauja, kad lietuvių tarpe nėra reikalingos vienybės; kad Amerikoje leidžiama lietuviškoji spauda pačius lietuvius kritikuoja, o dažnai ir šmeižia. Jam labiausiai patinka kun. Tumas — Vaižgantas, kuris buvęs šviesus vieningos veiklos ir broliškos meilės pavyzdys. Kai kun. Tumą — Vaižgantą kas paklausdavo, kuriai partijai jis priklausęs, tai šis dvasiškis atsakydavo, kad nežinąs tos partijos vardo, bet ji besivadovavusi tokiais trim principais, būtent: „Viršuje — Dievas, apačioje — Lietuvos žemė, o šalia — broliai ir sesės lietuvi“. Savo įžanginį kun. Vaišys baigia patarimu gyventi pagal kun. Tumo principus, tada, girdi, niekas mus nesuskaldys ir niekas mus nenugalės.

Tėvo Vaišnio paskelbti principai labai gražūs ir geri, tik tai kun. Vaišnio pasirinktas kelias prie tų principų labai jau nevaizgantis. Kun. Vaižgantas galvojo, jautė, rašė ir kalbėjo, tuo tarpu tėvas Vaišys tik tai jaučia ir rašo, bet negalvoja. Kun. Vaižgantas visus lietuvius laikė broliais ir seserimis, tuo tarpu kun. Vaišys nori, kad tie broliai ir sesės negalvotų, savo nuomonės neturėtų, tos savo nuomonės nepasakotų ir — Dieve gink — tos savo nuomonės spaudoje nepaskelbtų. Jeigu tie broliai ir sesės vis dėlto drįsta savo nuomonę kai kuriais klausimais turėti, ir jeigu ta nuomonė kartais nesutinka su tėvo Vaišnio nuomone, ir jeigu jie drįsta tą savo nuomonę spaudoje paskelbti, tai jau skandalas. Su tokiais lietuvišiais vienybė yra galima tik tai po to, kai bus pakviestas Muravjovas ir jis parodys kas su šitaip galvojančiais reikėtų padaryti. Amerikon atvažiavusių lietuvių Muravjovas Sibiran jau neišvės, bet jeigu jis tokių brolių ir seserų spaudą uždraustų, tai „mums tik į gerą išeitų“, kaip rašo kun. Vaišys.

Štai kokių kelių kun. Vaišys eina prie lietuvių vienybės ir kun. Vaižganto skelbtos brolybės principų:

ALGIRDAS BUDRECKIS

„PANIE KOCHANKU“ RADVILAS

(Tęsinys)

Pirmosios eilutės buvo grynas formalumas, bet po jų sekė skundų sentencijos. Esą, ligotlei konfederatai buvo tylūs, bet seniai padaryti pakeitimai krašto pagrindiniuose įstatymuose versta vertia juos veikti. Tikiuosi saugojimo skaište pa-

skutynysis seimas norėjo įvesti absoliutizmą. Todėl nepatenkintieji susijungė visuotinėn konfederacijon ginti Žečpospolitos laisvės ir įstatymus. Jie liks susibūrę konfederacijoje iki to laiko, kada susirinks ekstraordinacinis (nepaprastas) seimas Rusijos imperatorės globoje.

„Bet ir mes, laisvuose kraštuose gyvenantieji, jeigu apsidairysime aplinkui, tai pamatysime daug gyvųjų, kuriuos reikia apvertki. Ir čia dažnai brolis prieš brolį kovoja, lietuvis lietuvių niekina, šmeižia, persekioja. Pažiūrėkime į mūsų spaudą — ir ten ne geriau. Spauda turėtų skleisti šviesą, turėtų visus skatinti viningam darbui, bet kai kurie mūsų laikraštaliai yra tapę šiukšlių dėžėmis. Juose mirgėte mirga išsigalvoti kitų kaltinimai, niekinimai, straipsnių rašytojai. Jeigu atsirastų koks nors šių laikų Muravjovas ir uždraustų tokią spaudą, tai mums tik į gerą išeitų.“ („Laiškai lietuviams“, 1970 metų spalio, 290 psl.)

Kun. Tumas taip nebūtų padaręs. Jis būtų nurodęs, kuris brolis prieš kurį brolį kovoja, kuri sesė kitą sesę niekina, kas šmeižia ir kuris persekioja. Vėliau šmeižiui ar šmeižėjai jis būtų davęs į kailį. Tuo tarpu kun. Vaišys pasakęs, kad „kai kurie mūsų laikraštaliai“ lietuvius niekina ir šmeižia, bet nepasakęs, kuo jie šmeižia ir kaip jie niekina, šėselį meta visai lietuvių spaudai. Kol nebus nurodyta, kas ir ką šmeižia, tai įtarimas metamas visiems, išskyrus žinoma, „L. L.“, netiesioginiai visus laikraščius suniekinusius.

Kun. Tumas ne tik nepagrįsto kaltinimo nebūtų metęs, bet jokio Muravjovo lietuvių spaudai uždrausti jis nebūtų pageidavęs. Kun. Tumas prieš Muravjovus kovojo. Vilniun rusų caro atsiųstas M. N. Muravjovas ne tik lietuvių spaudą uždraudė, bet jis, vos spėjęs Vilniun iškelti koją, tą pačią dieną įsakė pakarti jau suimtą kun. Išorą. Sekančią dieną įsakė sušaudyti suimtą 70 metų amžiaus kun. Žemackį. Vilniun atsiųstas gen. Muravjovas sušaudė 182 lietuvius ir apie 10,000 išsiuntė į Rusijos šlaurę visam gyvenimui. Be to, jis uždarė 32 lietuvių katalikų parapijas ir 52 lietuvių tikinčiųjų koplyčias. Jis įsakė pavaryti iš Lietuvos mokyklų visus vienuolius, o vienuolynams įsakė uždaryti mokyklas.

Jeigu atvykę Muravjovai vien tik tai laikraščius uždraustų, tai dar, dantis sukandus ir galvą šlapiu rankšluosčiu sušlėpus, galima būtų pakeisti. Bet Muravjovai vien spauda nesitenkinti. Jie prikišt ir prie jėzuitų, kaip savo laiku prie jų kabinėjosi.

Argi lietuviams, praeitame šimtmeityje ant savo kailio išnešusiems vieną Muravjovą ir šiandien Lietuvoje kenčiantiems nuo kelių Muravjovų, reikia dar prie kito Muravjovo šauktis? Kokion lietuvių vienybėn kun. Vaišys šaukiasi Muravjovų pagalbos? Nejaugi jėzuitų tarpe niekas nemato, kad Muravjovai ne tik lietuvių tautai, bet ir patiems jėzuitams nieko gero nežada? Nejaugi nepaykanta savarankiškai galvoti pradedančiam broliui ir sesei yra tokia didelė, kad korikas Muravjovas artimesnis, negu toliau matantis lietuvis?

Manifestas toliau skelbė, jog Kotryna buvo monarche, kuri esanti konfederatų draugė. Jinai tokia draugė, kad ji norinti pagelbėti ir apsaugoti juos, laiduoti jų įstatymus ir jų laisves. Jie nesukonfederavę prieš karalių ir nuosirdžiai tikisi, kad jisai prisidės prie jų konfederacijos išsaugoti krašto senosius įstatymus. Pravoslavų ir protestantų išpažinėjų šleikta turėtų turėti lygias su kitais bajorais teisės. Neįmanoma tylėti, kai jie nepatenkinti. Tačiau konfederatai nenori nei įžeisti katalikų tikėjimą, nei atimti dvasininkijos prerogatyvas. Manifesto paskutinėse eilutėse tilpo eulogijos Kotrynai.

Konfederacijų akivaizdoje senato taryba susirinko gegužės 25 d. spręsti, kas darytina. Tikrumoje senatas negalėjo nieko kito daryti, kaip tik suaukoti ekstraordinarinį seimą. Tam nuosprendžiui pasipriešino Lvo-vo kardinolas Sierakovskis, bet paklausęs senato tarybos, karalius paskelbė šaukimą ekstraordinarinio seimo, kuris įvyks spalis 5 d.

Grįždamas iš Drezeno Radvilas atvyko į Vilnių birželio 3 d. su pulk. Karr. Jis buvo vietos dvasiško, miesto magistrato ir bajorų triumfališkai pasitiktas. Rusų šauliai jam davė pagarbos ženklą, paleisdami tris kartus salves į orą. Lietuvos generalinės konfederacijos universalas Radvilui sugrąžino turėtus ir Vilniaus vaivados bei kitus titulus. Visur jį lydėjo pulk. Karr. Anot rusų istoriko Kostomarovo, nors Panie Kochanku po nosim vedžiojo rusai, jis vis tiek elgėsi taip, kaip jis iš tikro norėjo. Bažnyčios varpai skambėjo. Šleikta šūkavo: „Sveikas blik, tamistos grįžimas namo. Tamista mums atnešė laisvę ir taiką!“ Radvilo atvykimas užtikrino konfederacijos pasisekimą, ko rusai ir norėjo.

Po 10 dienų jis įvyko į Radomą suburti Karūnos žemių visuotinę konfederaciją. Birželio 23 d. Karolis Radvilas buvo Karūnos žemių visuotinės konfederacijos išrinktas maršalka. Radome sukonfederavo 60,000 bajorų. Konstanciją sveikino rusų 24 pabūklų salutas. Tarsi atsiliepdama į konfederatų manifestus, Kotryna II nusiuntė Žečpospoliton 20,000 kariuomenės konfederatams padėti.

Radome pulk. Karr perskaitė susirinkusiai šleikta jau paruoštą konfederacijos aktą, kuris atitiko vietos manifestams. Čia ir nusivylė karstakosiai bajorai. Nei Radvilui, nei šleikta nepatiko sąlygos, kodėl nebūsiąs dezonizuotas Stanislovas Augustas. Liepos 3 d. Stanislovas Au-

gustas universalu šaukė seimelių konvokaciją rugpjūčio 24 d. ir ekstraordinarinį seimą spalio 5 d. Liepos 11 d. visuotinė konfederacija pasiskelbė esanti krašto aukščiausiu autoritetu ir reikalaujanti visų paklusnumo.

Liepos 17 ir 20 d. Lietuvos ir Karūnos žemių generalinių konfederacijų delegacijos kreipėsi į Stanislovą Augustą ir ragino jį prisidėti prie jų konfederacijų. Karaliaus atsakymai buvo formališki ir šabloniški. Karalius atsakė, kad myli savo valdinius, kad jis sušaukęs nepaprastą seimą ir kad jis prašas konfederacijų išlaikyti taiką ir apsaugoti kraštą iki seimo susirinkimo.

Kaip matome, 1767 m. liepos mėn. Žečpospolita buvo dviejų disidentų ir dviejų generalinių konferencijų rankose. Pastarosios turėjo apsiungti rugpjūčio pradžioje. Ekstraordinarinis seimas turėjo išspręsti visus klausimus. Raktas į seimo valdžią buvo seimelis. Rusų įgaliojimai atstovui buvo svarbūs, kad seimeliai išrinkti „tinikamus“ atstovus, kurie vykdė konfederatų norus. Rysium su tuo liepos 24 d. Karolis Radvilas parašė laišką į visus seimelius, ragindamas juos paremti būsimus visuotinės konfederacijos veiksmus.

Konfederacijos maršalka Radvilas manė, kad galės atsikęsti savo priešams, užimti jų dvarus ir pakeisti karalių kitu asmeniu, bet apsiriko: rusai apstojo Radomą konfederatus ir pareikalavo, kad jie jokių reformų nedarytų. Konfederacija buvo perkelta į Varšuvą. Konfederacija buvo perversa seimu.

1767 m. spalio 5 d. buvo ekstraordinarinio seimo atidarymas. Iš ryto popiežiaus nuncijus apšaukė Radvilą. Jis turėjo su savimi popiežiaus Klemenso XIII breves ir paprašė, kad Radvilas gintų katalikų bažnyčios interesus, prieš kuriuos rusų pagalba disidentai maištau. Konfederacijų maršalka prisiekė, jog jis ginsias savo tikėjimą. Radvilas savo pažadą negalėjo pilnai vykdyti, nes Reprinas įsikišo ir reikalavo. Buvo 8,000 rusų kareivių Varšuvoje.

Mišios buvo išklauskytos Varšuvos šv. Jono bažnyčioje. Po mišių konfederatų ekstraordinarinis seimas susirinko. Radvilas ir Bžostauskis ejo seimo maršalkų pareigas: Radvilas atidarė seimą.

Buvo paskelbta, jog konfederacijos tikslas buvo išsaugoti tautinę laisvę ir palatinėti tėvynės negeroves. Girdi, Žečpospolita turėtų kreiptis į Kotryną pagalbos. Radvilo vadovaujami konfederatai paskelbė dvi deklaracijas, pareikšdamos norą iš-

laikyti Katalikų tikėjimą, kaip vyraujančią tikybą, bet tuo pačiu pageidaujamos teisybės disidentų atžvilgiu.

Karaliaus šalininkai buvo intymiduoti. Tačiau gudrus Cartoriskis sugebėjo išsisukti. Spalio 8 d. Mykolas Cartoriskis susitiko su senu priesu Radvilu. Cartoriskis paprašė Radvilą jam nesudaryti nemalonumų visuotinės konfederacijos suvažiavime. Radvilas jam atsakė, kad nėra ko rūpintis. Po dviejų dienų Mykolas Cartoriskis vėl aplankė Radvilą ir jam pranešė, kad jei jam ateity reikėtų Cartoriskio pagalbos, jis visuomet būtų maršalkos dispozicijoje. Panie Kochanku buvo patenkintas savo didenybe, jis tuomet nežinojo, kad tikrai jam priešais netrukus veikti su senais priešais.

Vidurdienį, spalio 14 d. pareikšimas buvo paskelbtas, kurį pasirašė Reprinas. Tas pareikšimas aiškino karaliaus Stanislovo Poniatovskio ir kitų jo šalininkų abdukcijas.

„Jos Imperatoriškojo Majestoto kariuomenė... konfederatos Žečpospolitos draugė ir sąjungininkė, suareštavo Krokuvos vyskupą, Kijevo vyskupą, Krokuvos vaivadą ir Dolino seniūną, nes savo veiksmuose jie užmiršo Jos Majestoto, Imperatorės kilnumą, pajudindami Jos sveikų siekimų integralumą, kurie siekiami yra nesavanaudiški ir draugiški Žečpospolitos atžvilgiu. Težinia, jog generalinė konfederacija, apjungianti Lenkijos Karūną ir Didžiąją Lietuvos kunigaikštiją, yra Jos Imperatoriškojo Majestoto globoje ir kad iš tikro šitos globos tąsa iškilmingai laidojama.“

Seimas panaikino Cartoriskio reformas. Spalio 19 d. maršalka Radvilas liepė, kad sekretorius perskaitytų seimo uždarymo aktą. Seimas turėjo vėl sueiti 1768 m. vasario 1 d.

(Bus daugiau)

Sokėja Altovis Gore jau kelis metus soko, gana sėkmingai sokoji grupė, bet šiomis dienomis ji nustojo soks. Ji išeikėjo už Sammy Davis Jr., kuris jai uždraudė soks. Jis pats soka, bet nenori, kad žmona soks.

JURGIS JASINSKAS

SPAUDOS PABIROS

Vienos knygos kilmės istorija

11

37. Pašukanis Eugenijus (žymus teisės mokslų žinovas) nužudytas 1938 m. Reabilituotas.

38. Paukštys Bronius, 1938. III. 21 nužudytas Kuibiševe; 1962 m. reabilituotas;

39. Pauliukevičius Bonaventūras (rašytojas — poetas, naudojęs slapvvardį — Dziugas) nekaltai nužudytas 1938. XI. 29, išleistas — reabilituotas — pripažintas nekaltu 1957 metais;

40. Pelenytė Olga nekaltai kalinta nuo 1938 iki 1946 m. Reabilituota 1956 m.;

41. Peražičius Vladimiras, nuo 1936 iki 1943. VIII. 4. kalinys — vergas Kirove. 1961 metais pripažintas nekaltai buvęs kalinamas ir kankinamas;

42. Pestkovskis Stanislovas nužudytas 1937 m. Maskvoje. Reabilituotas...

43. Petniūnas Balys 1937 m. nuteistas 5 metams kalėjimo; paleistas iš kalėjimo 1946 m. iki 1949 m. gyveno Lietuvoje, 1949 m. vėl represuotas ir 1950 išleistas į Krasnojarsko sritį. 1954 m. amnestuotas, o 1957 m. reabilituotas — pripažintas nekaltai kentėjęs ir buvęs nubaustas. Dabar pensininkas Lietuvoje.

44. Piaseckis Bernardas nužudytas Rusijoje 1938. XII. Reabilituotas 1955 m.;

45. Piatnickis Josifas (Taršis) 1939. X. 30. nužudytas Rusijoje. Reabilituotas...

46. Pileris Romanas nužudytas Maskvoje 1937. IX. 2. 1957 m. reabilituotas. (Apie šį komunistinį didvyrį plačiau žiūrėkite š. m. Laisvės nr. 62, rašinį: „Veikėjas, kovotojas, revoliucionierius“);

47. Piliavskis Stanislovas, Tarybų Rusijos saugumo organų suimtas 1937 m., kalintas iki 1939. II. 13 ir tą dieną sušaudytas. Paskiau kaip nekaltai nukentėjęs, reabilituotas — išleistas;

48. Postavskis Abromas nužudytas 1938 I. 9. Minske. 1965 m. reabilituotas.

49. Pranskus Bronius (iki 1923 m. Vaclovas Anskaitis, slapvvardžiu — Žaltonis), rašytojas kritikas, literatūros istorijos žinovas, labai daug rašęs kritinių straipsnių pagrindinėje Lietuvos komunistų spaudoje ir viešai Rusijoje leistuose komunistiniuose laikraščiuose: Kibirkštėje, Priekale ir kt.) „Asmenybės kulto sąlygomis 1939 m. neteisėtai represuotas ir kalintas iki 1947 metų. 1956 m. reabilituotas — pripažintas nekaltai baustas ir nekaltai kankintas — kalintas...“

50. Preikšas Pranas, g. 1894 m., 1938. VI. 5. išleistas į Taiselę (Irkutsko sritį) čia žuvo“ neteisėtai represuotas asmenybės kulto sąlygomis. 1956 m. reabilituotas;

51. Proskienis Viktoras, „asmenybės kulto sąlygomis neteisėtai represuotas — kalintas — kankintas 1945 — 55 metais. Reabilituotas 1955 metais...“

Tiek yra, prabėgomis peržiūrint „šventos evangelijos žodžių“ ir faktų apie nekaltai nubaustas, kalintas ir daugiausia nužudytas lietuvius ir lietuvių pilietybę tu rėjusius ištikimiausius Komunistų Partijos

narius, įvardytus „Mažosios Tarybinės Lietuvių Enciklopedijos“ II-me tome.

Pirmame yra, o trečiame, tikėjime bus, žymiai daugiau tų be kaltės ir be jokios priežasties nukentėjusių komunistų, kuriuos palietė negailestinga, nežalanti ir absoliutiškai akla komunistinė santvarka Temide. Juodieji, Aukščiausiojo Dievo vardu vykdyti viduramžių teismai, kaliniai ir kankinimai gali rausti iš gėdos tokie žemaziūriai ir gailęstingi būvę savo eretikams, palyginus su dvidešimtojo amžiaus eretikų gaudytojais, aiškintojais, baudėjais ir žudytojais — komunistais.

Esamų faktų ir istorinių įvykių akivaizdoje, norisi paklausti didžią gerbiamąją Ponį Meškauskienę: kaip Jums, Mieloji, patinka toji akla dvidešimto amžiaus santvarka, kurioje be niekur nieko, be jokios kaltės ir priežasties milijonai tai santvarkai pritarančių ir jai atsidavusių narių kišami ir kalėjimui, tremiami į pražūtingas klimatinės srities arba tiesiog masiniai žudomi?... Kaip Jums tas patinka, kaip Jūs tą galitė paaiškinti ir pateisinti, kaltindama tuos, kurie vien dulkę tokių nežmoniškų ir neteisėtų veiksmų yra atlikę? Ką Jūs, Ponė, galitė ir tai atsakyti?

Beje, tarp kitko: antrosios rusų okupacijos metu Lietuvoje komunistinės valdžios pareigūnų 1950 m. vasario mėnesį buvo nužudytas revoliucionierius, poetas ir nuolatinis buržuazinės valdžios kalėjimų „gyventojas“ Kazys Jakubėnas. Tą smulką sudėjimo ir dėl ilgų kalėjimo dienų jį užpuolusios džiūvos kankinimų, mažo ūgio vyrą Jūs, Gerbiamoji Ponė, labai

gerai pažinote. Dėl jo mirties priežasties ir aplinkybių yra neišskumti: vieni sako, jog jis buvo komunistų pareigūnų išgrūstas į sniego pūgį, tuo laiku siautusią Vilniuje ir jos apylinkėse. Kiti teigia, jog jis prieš tai buvo ištremitas į Sibirą ir ten esančių komunistinės valdžios pareigūnų išgrūstas į siaurąją „purgą“, joje žuvo. Būkite maloni, Ponė, išdėti tiesą apie šio poeto mirties priežastis ir aplinkybes. Ar Jūs išdrįsite padaryti tai? Netikiu...

Netikiu taip pat, kad Jūs, gerbiamoji Ponė, ateisite į Naujienas su savo atsakymu ir šiamė rašinyje Jūs liečiančius klausimus. Kodėl? Jūs neišdrįsite, Ponė! Todėl savaimė išplaukia klausimas:

Kodėl Jūs rašėte tą melagingą Amerikos lietuviams laišką Laisvės „bosui“ Antanui Bimbai? Kodėl ir kam?

Gauasai neginčijamas faktas, kad Jūs esate komunistinės santvarkos vergų vergė. O kas yra vergas ir dar savanoriškai aklas vergas, gerai paaiškino genialusis „proletariato vadas ir revoliucijos ikvėpėjas“, draugas Leninis: „Vergas, suprantąs savo vergiškąją padėtį ir kovojantis prieš ją, yra revoliucionierius. Vergas, nesuprantąs vergijos ir skūstantis tyliaiame nesamoningume ir bežodiniame vergiškame gyvenime, yra tiesiog vergas. Vergas, kuriam seiles varo, kai jis su pasitenkinimu aprašinėja vergišką gyvenimą grožybės bei žavisi paikia ir gėta ponu, yra storėvis, chamas...“

(Lenino raštų rinkinys 4-ji laida, 13 tomas, 38 psl.)

Labai apgailestauju, Ponė, jog Jūs

laiskas man sudarė išpūdį, kad Jūs kaip tik esate tokia vergė, kokią genialusis proletariato vadas ir revoliucionierius Ulljanovas-Leninas pavaizdavo mano pabrūktoje jo išreiškimo žodžiuose.

P. S. Zinau, Ponė, kad Jūs neišdrįsite ateiti į laisvą Amerikoje esančią spaudą, nes teigiate, kad laisvos spaudos Amerikoje iš viso nėra; todėl nors vieną paprastą Amerikoje gyvenančio darbininko pagėidavimą Jums; baigdamas pastabas apie Jūsų laišką draugui Bimbai, o taikintą daugeliui lietuvių, pateikiu: pabandykite ir išdrįskite ateiti į Naujienas su savo atsakymu, arba, jeigu neišdrįsite to padaryti, jeigu kada nors lankysitės Amerikos lietuvių kolonijose, neužmirškite užsukti pas So. Bostone, Mass., gyvenantį lietuvių Jurgį Jasinską. Primišiu, Ponė, Jūs, kaip lietuviui mielus svetelius kadaise priminėdavo ir su jais pasišnekėdavo. Iki malonaus pasimatymo, Ponė Michalina Meškauskienė!...

Pabaiga

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
„NAUJIENAS“
Jūs visad rašo
TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
JR GERKLIS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2838 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telef.: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
aktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sekmadienį, tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį, 10-4, ir
sekmadienį, 10-2 val.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepi, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadienį uždaryta.
Ofiso tel.: PORTmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GR 3-7278

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2434 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PCŠLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd ST.
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
Dr. V. Tauras išvyko atostogų
iki XI 2 d.
Ligonius gali kreiptis pas
Dr. P. Strimaitį.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatšiliepi, tai telefonai: GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kelmams
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sekmadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34th Place
Tel.: FRontier 6-1842

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
STALINIS
RADIJAS - PATEFONAS
TIK 26 INČ. PLAT.
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto.
- Sekmadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONES I LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu ateinančiais metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, kad nebūtų
sutrūkumų ir grupinė kelionė būtų
pigesnė.
Viladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dirba
dvi lietuvaitės - Josephine Miles-
zietė ir Laima Luncevičienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į:
WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

GELINIS KAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandos
gražiausias gėles ir vainikėlius, antko-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-122

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

OVERSEAS PACKAGES
CHRISTMAS DEADLINE
Air All the Way
30-lb. Limit
NOV. 28

Paskutinė data kalėdiniais siuntiniams
iš užsienio siųsti yra lapkričio 28 d.,
jei jie siunčiami oro paštu. Vėliau
išsiuntus, paštas negarantuoja,
kad siuntiniai pasieks adresatą laiku.

DR. S. ČEPO KALBA LB ATSTOVAMS

Šių metų rugsėjo 19-20 d. Ta-
bor Farmoje PLB vadovybė su-
kvietė veiklesnius JAV, Kana-
dos Bendruomenių, spaudos ir
radio atstovus pasitarimui apie
dabartines JAV LB negalavimus.
Kanados LB pirmininkas Dr. S.
Čepas pasakė gražiausią kalbą,
radusią daugiausia atgarsio su-
važiavusių širdyse. Čia spausdi-
name tos kalbos tekstą. Štai
"Kas mums skauda ir kaip gy-
dytis" kalbos tekstas:

Kada kalbame apie Bendruo-
menę, tai kalbame apie visą mū-
sų šeimą, nes juk Bendruome-
nės charteryje aiškiai pasaky-
ta, kad ji apjungia mus visus,
norime ar nenorime, jau vien lie-
tuviškas kraujas mus visus pa-
darė jos nariais. Tačiau ar iš
tikrųjų taip ir yra? Stebėdami
kiek artčiau mūsų Bendruomenės
veiklą aiškiai matome, kad tik
maža dalis mūsų šeimovijos daly-
vauja bendruomeniniame gyve-
nime, o aktyviai įsijungusių te-
randame tik labai nedidelį skai-
čių. Ar čia ir nebus vienas iš
didžiausių mūsų Bendruomenės
skaudulių? Kodėl taip yra ir
kas čia kaltas? Kalbininkų daug
kur būtų galima ieškoti ir daug
ka kaltinti, tačiau manau kad
didžiausias kaltininkas yra mū-
sų perligi šeimovijos metai, ku-
rie pamažu užgydo mūsų žaid-
das ir pradeda pamažu mus vi-
sus užliuliuoti laisvojo pasaulio
mums teikiamuose patogumuose.

Jeigu dar prieš 18-20 metų
visi kalbėjome tik apie sugrįži-
mą į tėvynę, tai laisvę atgavus,
tai šiandien jau pamažu pri-
pratome prie šeimovijos gyveni-
mo ir nesigirdi net iš buvusių
aktyviausių veikėjų pasisakymų
už sugrįžimą į tėvynę. Šiandien
jau skelbiame, kad mūsų užda-
vinys yra išlikti patiemis susipa-
tusiais lietuviais, išanksti lie-
tuviškai jaunąją kartą, kad vy-
resniajai kartai pasitraukus lik-
tų kas dirbtų mūsų tautos va-
davimo darbą ir visomis įėjomis
padėti kenciančiai mūsų tautai
jos sunkioje kovoje su paverge-
ju.

Išlaikyti lietuviybę šeimovijoje
liko mūsų didžiausia užduotis,
nepaprastai sunki, ir ar tai ne-
turėtų būti mūsų Bendruome-
nės pagrindinis tikslas? Tačiau
ir šioje srityje ne taip jau gerai
mums sekasi. Nutartėjimas
vyksta nepaprastu tempu. Jeigu
prieškarinių emigrantų vaikai ir
dažnai vaikai vaikų ar vaikai-
čiai išaugo lietuviais, tai šiandien
jau su didelia dalimi pir-
mosios generacijos mūsų jau-
nimo nesusikalbame lietuviškai.
Katalikų Mokslo Akademijos su-
važiavime Toronte vienas paskai-
tininkas pateikė statistinių ži-
nių iš mūsų parapijų gyvenimo,
kas liečia mūsų jaunąsias še-
imas. Jeigu 1951-52 metais tik
apie 4-5% visų kuriųjų šeimų
buvo mišrios, tai šiandien jau
virš 50% visų jaunųjų šeimų yra
kuriamos mišrios, o kai kurio-
se parapijose net siekia 75%.
Tai yra skaudus reiškinys mūsų
bendruomeniniame gyvenime, į
kurį daugelis iš mūsų nenorime
žiūrėti atviromis akimis ir iš vi-
so apie tai girdėti, bet iš tikrų-
jų tai tikras faktas. Daugelis
šeimų nors dar ir sukurto grynai
lietuviškos, tačiau pranyks-
ta iš mūsų bendruomeninio gy-
venimo. Kodėl taip yra? Galima
būti spėlioti, kad gal mūsų
vyresniųjų pavyzdys nėra pa-
trauklus jiems jaunesniems. Juk
mūsų susiskirstymai į grupes
grupeles, pasidalinimai į parti-
jas partijėles, bandant gyventi
taip kaip laisvame krašte, kur
tokie pasiskirstymai gal ir buvo
reikalingi, čia, neturint savo žemės
po kojom, mūsų jaunimui
nesuprantami. Juk ir į Lietu-
vių Bendruomenę nemokame
ateiti nepalikę už durų savųjų
partinių bei grupinių įsitikini-
my. Priešingai, dažnai norime
įvesti tik "savus" į valdomuo-
sius organus, palikdami "už du-
rų" ir atstumdami tuos, kurie
skaiciuami mažesni. Ar tai nėra
mūsų Bendruomenės skaudulys.

Nesutarimai ar nesutarimai

su kitomis organizacijomis, dir-
bančiomis tautos laisvinimo dar-
bą irgi Bendruomenei turėtų bū-
ti nereikalingi. Jeigu kas šį dar-
bą dirba, tai tegul dirba, Bend-
ruomenei reikėtų tik padėti.
Šaukiant kad tos organizacijos
nepajėgios nieko nepadės nei
mūsų visų bendram reikalui, nei
šių organizacijų darbui. Jeigu
kuri iš jų bus jau tiek nepajė-
gi, tai pati paprašys Bendruo-
menės pagalbos, tačiau nesiverž-
kime ten per jėgą, nes įsiverž-
us kažin ar reikalą pataisysi-
me, priešingai, galime pakenki-
ti panaikinti senai jau beveik in-
čias ir daugelio pripažintas or-
ganizacijas.

Baigiant sunku būtų prieiti
prie kokių nors išvadų ir pa-
teikti "vaistų" tiems mūsų skau-
duliams gydyti, tačiau reikėtų
priminti, kad Bendruomenė, kaip
mūsų visų organizacija, yra di-
dinga ir gera, tur būt, pati ge-
riausia organizacija, ką mes iš-
eivijoje galime turėti. Savo an-
žiumi dar palyginant labai jau-
na, todėl, kaip ir kiekviena jau-
na organizacija ar ir net kiek-
vienas jaunas žmogus ieško ko-
liu savam gyvenimui. Daug kur
tie keliai labai lygūs ir Bendruo-
menės veikla stipri ir prasminga.
Dar daug kur slidinėjama ant

to kelio ir susiduriama su ne-
sėkmėmis ir net klaidomis. Ta-
čiau tai normalu. Jau pats fak-
tas, kad mes patys suprantame
ir jaučiame, kad neviskas yra
tvarkoje ir kad reikia ką ka tai-
syti, yra įrodymas, kad mes no-
rime tuos kelius padaryti tiks-
lesnius ir prasmingus, o tada,
esu tikras, kad Bendruomenė at-
liks savo užduotį.

HOT SPRINGS, ARK.

Buvo atvažiuavę svečių iš
Phoenix, Ariz. į Hot Springs,
Arkansas. Ona Raudonis, Juo-
zas Gruzdaitis ir Jurgis Kezys.
Svečiai apsisėjo pas P. Petru-
lionį, kuris juos maloniai pri-
ėmė. Jurgis Kezys lieka nuola-
tiniai gyventi Hot Spring. Ona
Raudonis ir Juozas Gruzdaitis
spalio mėn. 9 dieną grįžo į
Phoenix. Ona Raudonis Hot
Springs Lietuvių B-nai paauko-
jo \$5.00.

KAIP TRUMPEJA NUOTOLIAI

Persikelti per Atlanto vande-
nyną reikėjo:
1620 m. 65 dienų, 1838 m. pir-
muoju garlaiviu 15 dienų, 1938
m. vandenynų laiviniu 4 parų,
1945 m. lėktuvu 24 val., 1953 m.
reaktyvinio bombonešiu 4¼ val.,
1969 m. tarpžemynine raketa 30
min.

A. A. ROBERT B. ALILIUNAS

Gyvens 416 So. 11th Street, DeKalb, Ill.

Mirė 1970 m. spalio mėn. 25 dieną, sulaukęs 59 metų amžiaus.
Gimęs DeKalb, Illinois.
Paliko našlė: tėvai - Jonas ir Marijona Aliliūnai, brolis Dr.
Leo Aliliūnas, gvv. Fredonia, N. Y., sesuo Mrs. Kenneth Sorenson, gvv.
Oak Park, Ill., sūnėnas John K., dukterėčia Christine H., ir daugelis
kitų giminių, draugų ir pažįstamų.
Buvo pianinų derintojas DeKalb ir Chicagoje.
Priklausė Am. Federation of Musicians ir DeKalb Lietuvių Klubui.
Kūnas pašarvotas Ronan ir Moore koplyčioje.
Antradienį, spalio 27 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į St. Mary's bažnyčia, o po gedulingu pamaldų bus laidojamas
Queen of Heaven kapinėse, Hillside, Illinois.

Visi a. a. Robert B. Aliliūno gimines, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveikimą.
Nulūde lieka:
Tėvai, brolis, sesuo ir giminės.

A. A. JOHN PETRAT

Gyv. 3028 West 41st Street

Mirė 1970 m. spalio mėn. 25 dieną, 2:50 val. ryto, sulaukęs 86
metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, šakių aps., Sudargo parapijoje, Gri-
naičių kaime.
Amerikoje išgyveno 69 metus.
Paliko našlė: gimines, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 6:00 val. vak. Stenopo C. Lack
(Lackawicz) koplyčioje, 2424 West 69th Street
Kūnas bus perkeltas antradienį 3 val. p. p. į Lietuvių Evangelikų
Tėviškes parapijos bažnyčia, esančią 6641 So. Troy street.
Būduvės bus atlaikytos 7 val. vak. bažnyčioje.
Laidotuvių pamaldos įvyks trečadienį, spalio 28 dieną 10 val. ryto.
Po pamaldų bus nulydėtas į Concordia kapines.
Visi a. a. John Petrato gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavi-
mą ir atsiveikimą.
Nulūde lieka:
Gimines, draugai ir pažįstami.
Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213

A. A. PETER KROMEL (KROMELIS)

Gyveno Pinellas Park, Floridoje,
anksčiau gyveno Chicagoje

Mirė 1970 m. spalio 24 dieną, 8:00 val. vakaro. Gimęs Lietuvoje.
Paliko našlė: žmona Stella, pagal tėvus Shaputis, sūnūs -
Peter P. Kromel, žmona Fern Marie, Frank Kromelis, žmona Step-
hanie, dukte Ann Chippis, podukra Stella Daraska, posūnis John Zay,
jo žmona Mary, 11 anūkų, 8 proanūkai.
Kūnas pašarvotas Eudeiko koplyčioje, 4605 So. Hermitage
Avenue.
Ketvirtadienį, spalio mėn. 29 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš
kopyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, o po gedulingu pamaldų
bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Peter Kromel gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavi-
mą ir atsiveikimą.
Nulūde lieka:
Žmona, sūnūs, dukte, podukra, posūnis,
anūkai ir proanūkai.
Laidotuvių Direktorai Gaidas - Dimid. Tel. YA 7-1741.

A. A. PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1133-1139

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYs MODERNIŠKOS KOPYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228</

Prof. A. Varno auka Č. Gedgaudo knygai

Prof. Adomas Varnas, gyvėn-
čias Čikagoje, nežūrint savo
amžiaus ir kuklių pajamų, at-
siuntė Č. Gedgaudo knygas pa-
remti \$50.00 auką ir pridėjo šį
laišku:

"Jėdu čia \$50.00 čekį, kurį
malonkile priimti kaip rėmė-
jo inaso dalį, talkinančią Č.
Gedgaudo knygos "Mūsų pra-
eities beieškant" išleidimą.
Antrąją dalį pasistengsiu vė-
liau pasiūsti."

Turiu gilaus pagrindo tikėti,
jog dvasinėje lietuviškų girių
sėslioje užuovėjoje J. Gedgau-
do išugdytas Lietuvos praėi-
ties vaizdas ir lietuviškomis są-
vokomis nūnai atpasakotas
spaudos leidinio pavidalu, kad
ir maža dalele tepateisintų
daugelio mūsų dedamus lūkes-
čius, vis dėlto bus žengtas di-
delis žingsnis pirmyn, atspa-
laiduojant pagaliau iš svetimo
kumščio užgožtų, raidiškai su-
leštų Lietuvos Istorijos pa-
jamų."

Baigdamas šį savo laišką,
pasiūstą Komiteto išd. J. Kut-
rai, prof. A. Varnas prašo per-
duoti giliausią pagarbą ir dė-
kingumą knygos leidimu besi-
rūpinančiam Komitetui.

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswage-
nus, Volsus, Mercedes, Porschus ir
kitas už ir vietinės gamybos masi-
nas. Elektroninis tikrinimas, patyrę
mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. Ashland Ave.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis
3206 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
Fire and Casualty Company.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldytuvai, automobiliai,
maistas, doleriniai sertifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks
5 1/2% Investment bonus plan
\$1,000 minimum
\$5,000 minimum 2 year certificate
5 3/4% \$1,000 minimum 1 year certificate
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigūs ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo
įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia
dovana globėjui, siunčiamam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knyga pasisysime adresatui, jei pasiū-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Suomijos sostinėje trafiko policininkas sustabdo vaikų darželyje be-
sivaidinanti jauna berniuką. Policininkas ne tik patikrina berniuko
leidimą vairuoti, bet tuo pačiu metu jam praneša, kad jis išlaikė
pirmuosius egzaminus.

Lietuvos konsulo kalba filatelistams

DR. PETRAS DAUŽVARDIS

Praeitą penktadienį, spalio
23 d., Balzeko biznio patalpose
buvo atidaryta lietuvių filatelis-
tų paroda. Lietuvos generalni-
s konsulas Dr. Petras Dauž-
vardis parodos atidarymo me-
tu pasakė kalbą. Štai tos kal-
bos turinys:

Sveikinu Filatelistų Draug-
iją "Lietuvą" už surengimą
šios ypatingos ir reikšmingos
parodos, skirtos paminėjimui
Lietuvos Steigiamojo Seimo 50
m. sukakties.

Lietuvos Steigiamasis Sei-

mas suvaidino didelį vaidme-
nį Lietuvos istorijoje. Jis pro-
klamavo Lietuvos valstybės at-
kūrimą, nustatė jos santvar-
ką, surašė ir priėmė konstitu-
ciją ir kitus pagrindinius įsta-
tymus. To viso pasekmėje, Lie-
tuva buvo pripažinta viso pa-
saulio nepriklausoma — pilna
teise valstybe. Pavyzdžiui, Lie-
tuva ir Sovietų Rusija pasirašė
Taikos Sutartį tuoj po Steigia-
mojo Seimo susirinkimo, bū-
tent, 1920 m. liepos 12 d. Ta
sutartimi, Rusija pripažino
Lietuvą etnografinėse ribose
ir atsisakė visų teisių visiems
laikams į Lietuvos teritoriją.

Gaila, kad Sovietų Rusija
savo iškilmingo ir formalus
pažado ir įsipareigojimo neiš-
laikė. Po 20 m. Lietuvą jėga
užpuolė, okupavo ir laiko ją
lyg kalėjime.

Kalėjimiška Lietuvos ir lie-
tuvių tautos būklė vaizdžiai
pavaizduoja desperatiški bėg-
liai iš tremties — tėvas ir sū-
nus Brazinskai. Jie ginklu nu-
kreipė sovietinį lėktuvą Tur-
kijon todėl, kad jiems nebuvo
leista grįžti Lietuvon bei ke-
liauti kitur. Jų nusikaltimas,
atrodo, buvo simpatizavimas
Lietuvos laisvintojams — par-
tizanams. Nuteisti ir ištremti
ilgam terminui. Likutis bausmės
dar buvo arti 10 metų.

Į pagalbą lietuviams Brazin-
skams ir Lietuvai reikia eiti vi-
siems lietuviams ir visiems tau-
riems žmonėms; reikia siųsti
Turkijos vyriausybei bei teis-
mam padėką už lygšiolinį tei-
singumą ir humaniškumą ir
prašymus, kad neišduotų Bra-
zinskių Lietuvos užgrobjams
bei lietuvių tautos žudytojams
— genocido vykdytojams. —
Sovietų Rusijai.

69 metų vairuotojai

turės laikyti kvotimus
Cook apskrityje tai yra Chi-
cagoje su priemiesčiais, gyve-
na apie 100,000 žmonių, kurie
turi 69 metus amžiaus ar dau-
giau ir vairuoja automobilius
per 40 metų ar daugiau, ta-
čiau niekuomet nėra laikę vai-
ravimo egzaminų.

Pagal Illinoisiaus įstatymą,
kuris pradėjo galioti jau nuo
1969 metų sausio 1 dienos, tu-
rės laikyti egzaminus visi to-
kie, kurie dar nėra laikę ir po
to visi virš 69 metų amžiaus tu-
rės egzaminus pakartoti per
kiekvienus trejus metus.

Cook apskrities apygardos
teismo trafiko saugumo sky-
rius yra įsteigęs keliose vietose
kursus, kur seno amžiaus vai-
ruotojai gali pasimokyti. Kur-
sai teikiami nemokamai. No-
rintieji kursais pasinaudoti
prašomi skambinti Apygardos

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

QUALIFIED TRUCK MECHANICS (Journeyman)

For nights 4:00 P. M. to 12:30 A. M.
All Company benefits.
DODGE TRUCKS, INC.
815 West Pershing Road
Tel.: 927-4949
Ask for BOB

teismo vairavimo mokyklai
(driver improvement school)
telefonu 321 - 6010.

O'Toole mokyklų statyba laikiniai sustabdyta

Policijai praėjus savaitę
sustabdyti statybą, kurią
11 kitų piketinių, kurie
protestavo, kad papildomai
prie mokyklų pastatų staty-
mų be leidimo, statyba tuo tar-
pu sustabdyta, kol konstrukci-
jos kompanija gaus leidimą.
Kun. Francis Lawlor pasakė,
kad viena negrė moteris, vesda-
ma į tą mokyklą savo vaiką, pra-
eidama pro protestuotojų būrį
išsitraukė peilį.

Protestuotojai sako, kad
naujai statomame pastate tilps
tik daug negrų vaikų, kad
baltieji bus priversti bėgti ir ta-
pylinkė pereis į juodžių ran-
kas. Jie reikalauja, kad vie-
toje daugiau juodukų talpintų
O'Toole mokykloje, dalis jų
būtų perkelta į kitas mokyk-
las. Jau dabar čia esą 1,300
juodukų, arba 30 nuosimčių
mokinį, kai dar prieš metus
laiko jų buvo tik 15 nuosimčių.

TRUMPAI

— Ted Allen — Ališauskas,
Respublikonų partijos kandi-
datus į Sanitarinio Distrikto
patikėtinius, yra indorsnotas
šioms pareigoms, didžiausio
dienraščio Chicago Tribune.
Tai yra svarbus priešrinkimi-
nis laimėjimas. Lapkričio 3 d.
rinkimuose daugeliui Chica-
gos lietuvių, kurie buvo įpratę
balsuoti už vienos ar kitos par-
tijos sąrašą atsirado skirtingo-
je padėtyje, nes šiuose rinki-
muose Frank D. Savickas 27-
mės distrikte kandidatuoją į
Illinois valstijos senatą ir yra
Demokratų partijos sąrašas.

— Marquette Parko Lietuvių
Namų Savininkų Organizacija
pasiežė 100 dol. čekį JAV am-
basadoriui Turkijoje su labai
gražiu laišku prašydama, kad
tuos pinigus perduotų pabėgu-
siams iš komunistinės vergijos
į Turkiją Pranui - Karoliui ir
Algirdui Brazinskams, jų smul-
kiom bei asmeniškoms išlai-
doms. Ta proga organizacijos
pirm. Juozas Bacevičius nu-
švietė vietinės spaudos kores-

— Jonas Lieponis, Gary Re-
kašis ir Rich Degitis yra mini-
mi vietos didžiosios spaudos
kaipo vieni iš geriausių Marist
aukšt. mokyklos futbolo ko-
mandos žaidėjai. Komanda lai-
mėjo 3 rungtynes ir pirmeny-
bių sąrašas yra be pralaimėji-
mo.

— Mokyt. Z. Girdvainytė,
Alvudo pirmininkė, kartu su
visa valdyba ir organizacija
deda pastangas, kad Alvudo
Dukų Teatro vaidinimas "Du
broliai" gražiai praeitų ir
pateisintų 38 jaunųjų artistų
bei vadovybės darbą. Vaidini-
mas įvyks lapkričio 8 d. Jauni-
mo Centre.

— Čikagos Lietuvių Golfo Klub-
as rengia vakarą - banketą Li-
tuanus žurnalui paremti.

Banketas įvyks lapkričio
mėn. 21 dieną, šeštadienį, Holi-
day Inn svetainėje, 4410 W.
95th Street, Oak Lawn. Pradžią
6:45 val. vak. su cocktails ir va-
kariene. Meninę programą iš-
pildys mūsų iškiliųjų daininin-
kai: solistė Danutė Stankaitytė
ir solistas Stasys Baras. Akom-
panuoja Alvydas Vasaitis.

Laimingiesiems yra paskirtos
vertingos dovanos:

1. Spalvota televizija,
2. Encyclopedija Lituanica,
3. Dail. Zitės Sodeikienės pa-
veikslas.

Šokiams gros Alfonso Mar-
kausko orkestras. Įėjimas —
\$12.50 asmeniui. Rezervuokite
staliukus iš anksto. Dienos me-
tu skambinkite tel. 922-6684;
vakare — 778-6723.

Malonioji visuomenė kviečia
ma atsilankyti ir praleisti nuo-
taikingą vakarą. Rengėjai
(Pr).

Pas mus artėja žiema, užtat Toni Hay-
nes išvažiuo į Australiją, kur prasi-
dės vasara. Australijoje šalčiai jau
praėjo, artėja pavasaris ir puiki va-
sara.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

QUALIFIED TRUCK MECHANICS (Journeyman)

For nights 4:00 P. M. to 12:30 A. M.
All Company benefits.
DODGE TRUCKS, INC.
815 West Pershing Road
Tel.: 927-4949
Ask for BOB

NEAT APPEARING MALE
To work in Loop Snack Shop.
Hours 11 A. M. — 2 P. M.
Choice of Days.
No experience necessary.
Must speak good English.
CALL 527-3177
Between 9:30 — 11 A. M. or 2 — 4 P. M.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

CASHIERS NO EXPERIENCE NECESSARY

Work in pleasant surroundings.
Good salary. I. C., bus transpor-
tation. We want a mature neat
appearing person in good
health.

Apply in person only.

2427 EAST 72nd STREET

Across
from Illinois Central.

HIGH TYPE MIDDLE AGE WOMAN

for gourmet cooking & light house-
work. Private room & bath. Lake
Shore Drive hi-rise, good references,
excellent salary
346-2233
Monday thru Friday
9 A. M. til 5 P. M.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

HOT DOG TRUCK FULLY EQUIPPED

CALL
774-9249

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMAS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI

PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

RESTORANAS - VALGYKLA. Naujas
namas, labai geras biznis, inteli-
gentiška klientūra, labai gera vieta.
3 BUTAI ir BIZNIO patalpa, Rink-
tinė vieta Marquette Parke. \$43,000.
MORINIS BUNGALOW, 10 metų, 43
pėdų sklypas, naujas garažas, erdvūs
kambariai, Brighton Parke.
11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų, 60 p.
sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX,
INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

MARQUETTE PARKO CENTRE 5
kambarių mūrinis bungalow. Gazu
šiluma. Tik \$17,500.
LISKUS. Tel. 434-8786

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: RRepublic 7-1941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

Namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išsimokė-
limo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių pre-
kių. Automobiliai, baldytuvai,
maistas, pinigai.

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINI

DIEKRAŠTĮ "NAUJIENAS"

(Pr).

RUDENS TURTAI

PUIKUS, DIDELIS 2 po 6 mūras.

Gazu šildymas, platus sklypas, mūro

garažas, arti ofiso. \$30,000.

4 BUTŲ ant kampo mūras. Sausas,

švarus, iš gerų rankų. Marquette Par-
ke. \$44,000.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras,

3 auto mūro garažas, Marquette Par-
ke. \$36,000.

9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip

naujas. Geros pajamos, arti mūso.

\$19,600.

BEVERLY WOODS 14 metų gelsvų

plytų apartamentinis. Patogūs butai,

yra rūšys, apie \$14,000 pajamų. Na-

mas išsimokė per 6 metus.

PAJAMŲ MŪRAS, švarus ir gražus

2 butai, 5 ir 3 kambariai, garažas,

arti 71-mos ir California. Kaina tin-

ka — \$25,000.

2 AUKŠTŲ MŪRAS, 2 po 5. Navių

gazu šiluma, garažas, prie Maria HS.

\$27,500.

MEDINIS APKALTAS, Geri 6 ir 3

kambariai. 2 vonios, kabinetai, vir-

tuvės, prie "Paramos". Su nuolaida

\$14,900.

2 BUTŲ 18 metų mūras. Ažuolo me-

dis, modernios kabinetai virtuvės ir

ceramio vonios, 2 šildymai, garažas,

arti mūso — naujam Marquette Par-
ke. \$37,800.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAI-

NOME įvairius